

AZ ÖN EGÉSZSÉGE A MI HIVATÁSUNK

KARÁCSONYI KÍVÁNSÁGOK, ÚJÉVI FOGADALMAK

OTTHONSZÜLÉS A KÓRHÁZBAN

FIATAL ORVOSOK FÓRUMA

EGY LEGENDÁS ORVOS-FESTŐ: SZENT LUKÁCS

„MIKI, MIKI,
MIKULÁS”
14. OLDAL

KARÁCSONYI
VÁSÁR
16. OLDAL

DR. HOUSE
ESETEI
17. OLDAL

ESZEM-ISZOM,
SZÁNOM-BÁNOM?
18. OLDAL

„Karácsonykor az ember mindig hisz egy kissé a csodában, nemcsak te és én,
hanem az egész világ, az emberiség, amint mondják, hiszen ezért van az ünnep,
mert nem lehet a csoda nélkül élni.”

Márai Sándor

*Öldött, békés karácsonyt és sikereiben
gazdag boldog új évet kívánok!*

Dr. Ralovich Zsolt
főigazgató

ÜNNEP	Karácsonyi kívánságok, újévi fogadalmak	4. OLDAL
NÉVJEGY	Pék Antalné és Dr. Csihi Levente	7. OLDAL
GÖRCSŐ	Egészségügyi szakdolgozók és fiatal orvosok fóruma	8. OLDAL
DIAGNÓZIS	Karácsony: öröm vagy bánat?	9. OLDAL
NAGYVIZIT	Bemutatik a Szülészeti-Nőgyógyászati Osztály	10. OLDAL
KÖR-KÉP	Egy legendás orvos-festő: Szent Lukács	13. OLDAL
ALMANACH	Miki, Miki, Mikulás	14. OLDAL
ÉLETMÓD	Eszem-iszom, szánom-bánom?	18. OLDAL

Aktuális lapszámunk illusztrációihoz

Az I. Pszichiátriai és Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály kreatív foglalkozásain a beteg saját alkotást hoz létre, melyben az alkotási folyamat a lényeges, a megszülető eredmény esztétikai értéke másodlagosnak mondható. Demens betegeinknél az elsődleges cél a hosszú távú memóriában még fellelhető élmények felszínre hozása. A létrejövő műtárgyak jelentős motivációs erőt képviselnek, segítik készítőjüket a gyógyulás folyamatában. Fontos a csoportos munka, az alkotás közbeni sikerélmény, melynek köszönhetően a résztvevők fontosnak, hasznosnak érezhetik magukat. Amikor a páciens betegtársaival együtt munkálkodik, megélheti a minősítés nélküli, toleráns közegben való létezés felszabadító örömét.

Ezek az alkotások karácsony ünnepe alkalmából születtek.

Szűcsné Révai Katalin
foglalkoztatásvezető
I. Pszichiátriai és Pszichiátriai
Rehabilitációs Osztály

IMPRESSZUM

PIRULAP

a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház
és Rendelőintézet lapja
Megjelenik kéthavonta.

Felelős kiadó: Dr. Ralovich Zsolt
főigazgató

Főszerkesztő: Fekete Zoltán

Felelős szerkesztő: Szilpóczki Janka

Tervezőszerkesztő: Piros Zoltán

Fotó: Tihanyi Gábor, Ypsylon fotó

Kapcsolat: szerkesztoseg@pirulap.hu
Készült az Ypsylon Média
kommunikációs ügynökség
gondozásában.

„A KARÁCSONY A SZERETET, ÉS ÁDVENT A VÁRAKOZÁS MEGSZENTELÉSE. AZ A GYEREK, AKI AZ ELSŐ HÓESÉSRE VÁR - JÓL VÁRAKOZIK, S MÁR VÁRAKOZÁSA IS FELÉR EGY HOSSZÚ-HOSSZÚ HÓESÉSSEL. AZ, AKI HAZAKÉSZÜL, MÁR KÉSZÜLŐDÉSÉBEN OTTHON VAN. AZ, AKI SZERETNI TUDJA AZT, AMI AZ ÖVÉ - SZABAD, ÉS MENTES A BIRTOKLÁS MINDEN GÖRCSÉTŐL, KIELÉGÍTHETLEN ÉHÉTŐL-SZOMJÁTÓL. AKI PEDIG JÓL VÁRAKOZIK, AZ IDŐBŐL ÉPP AZT VÁLTJA MEG, AMI A LEGGÉPIESEBB ÉS LEGELVISELHETLENEBB: A HETEK, ÓRÁK PERCEK KATTOGÓ, SZENVTELEN VONULÁSÁT. AKI VALÓBAN TUD VÁRNI, ABBAN MEGSZÜLETIK AZ A MÉLYSÉGES TÜRELEM, AMELY SZÉPSÉGÉBEN ÉS JELENTÉSÉBEN SEMMIVEL SE KEVESEBB ANNÁL, AMIRE VÁR.”

Pilinszky János

TISZTELT OLVASÓ!

Yenkor, karácsonyhoz, újévhez közeledvén kicsit megsűrűsödik az élet, a határidők kontúrosabbnak tűnnek a naptárban, s valahogy egyszerre próbálunk fegyelmezettebbek, ugyanakkor könnyedek is lenni. Ebben a felemás állapotban sok minden eszünkbe jut, amire az év többi napján nem, vagy csak futólag gondoltunk és sok mindenről elfeledkezünk. Figyelmünket olyan részletek is megragadják, ami mellett addig elsiklottunk, s akadnak olyan dolgok, amikre, ha csak ideig-óráig, de szeretnénk nem emlékezni. Valószínűleg ez utóbbi kategóriába tartozik a betegség, a kórház, a munka.

A Dél-pesti Kórház főigazgatójaként, az ünnepek különleges optikáját egy rövid pillanatra most mégis azokra a kollégáinkra szeretném irányítani, akik önként, és azon betegeinkre, akik kényszerűségből a kórház falai között töltik ezeket a napokat. Mert ők mindenképpen megérdemlik, hogy legalább egy gondolat erejéig velük legyünk, hogy érezzék, nincsnek egyedül.

Az utóbbi időben egyre többször hallani, hogy nem figyelünk egymásra kellőképpen, hogy a közöny mindinkább eluralkodik az emberi viszonyokon. Sok igazság van ebben. És persze tudom, hogy az otthon melege, a meghitt családi légkör nem pótolható pusztán szavakkal. Mégis hiszem, hogy az egymásra figyelés, a szolidaritás ott kezdődik, amikor gondolatban azokat is odaengedjük ünnepi asztalunkhoz, akik ezekben a pillanatokban is hivatásukat teljesítik, bizonyos értelemben helyettünk szolgálnak, és azokat is, akik önhibájukon kívül kerültek kiszolgáltatott helyzetbe, akiket a sors a gondjainkra bízott, és akikért ily módon felelősséggel tartozunk.

Ne feledkezzünk meg tehát róluk, jusson egy perc nekik a mi örömrőlünk, ha már külsőségeiben nem élhetik át az ünnep minden pillanatát. Mert „*ha a lelkünk egymáshoz ér, az adja az ünnep igazi értékét és melegét. Ha emellé szépen terített asztal társul, finom étkekkel, az emeli természetesen az ünnep fényét, de szeretet nélkül az anyagi világ értéktelen és elenyésző halmjai lesznek csupán.*”

Természetesen a Dél-pesti Kórház minden dolgozójának köszönöm, hogy a magunk mögött hagyott évben is erejükön felül teljesítve ápolták és gyógyították betegeinket, üzemeltették kórházunkat. Őszintén remélem, hogy az újesztendő kevesebb nehézséget és több örömet tartogat számukra, ahogy minden egészségügyi dolgozóknak is.

A Dél-pesti Kórház kollektívájának türelmet, nyugodt napokat, boldogságot és elégedettséget, betegeinknek pedig ezen felül mielőbbi gyógyulást kívánok!

Dr. Ralovich Zsolt
főigazgató

Karácsonyi kívánságok, újévi fogadalmak

Január elsejét általában a legtöbben egy új korszak kezdetének tekintjük, számot vetünk rossz szokásainkkal, és különösen szeretünk fogadalmakat tenni. Hogy aztán ezekből mi valósul meg, az már más kérdés. Egy biztos, hogy a legnépszerűbb fogadalmak egy internetes közösségi oldal szerint a következők: lefogyok; rátalállok a nagy ő-re, megházasodom; többet és rendszeresebben olvasok; kipróbálom a bungee-jumpingot, lefutom a maratont; spórolok; leszokom a dohányzásról, nem rágom a körmöm; megtanulok egy idegen nyelvet, vagy játszani egy hangszeren; többet alszom. Kíváncsiak voltunk, a Dél-pesti Kórház dolgozói milyen fogadalmakat tesznek, ha tesznek egyáltalán. Azt kértük tőlük, fogalmazzanak meg egy karácsonyi kívánságot, egy újévi fogadalmat, valamint egy ünnepi üzenetet. Íme!

Dr. Rózsa Csilla osztályvezető főorvos, Neurológia

■ Legyen végre legalább annyi pénz az egészségügyben, hogy a szakmai szempontok maradéktalanul érvényesüljenek. A szükséges diagnosztikus lépések különösebb szervezési machinációk nélkül megtörténhesenek, és hosszas tanakodás, szervezés, külön engedélykérés, késedelem nélkül megadhatunk a betegnek a szakmailag kívánatos terápiákat. Legyen nővér utánpótlás, lehessen végre tisztességesen ápolni a betegeket, elegendő, megfelelően képzett szakdolgozóval.

■ Nem fogok mindig mindent az utolsó pillanatra hagyni, és nem engedem, hogy a sürgős ügyek mindig kiszorítsák a fontos dolgokat!

■ Legyen bennünk-körülöttünk békesség 2014-ben!

Dr. Piróth Csaba orvosigazgató helyettes, Urológia

■ Kívánom, hogy kerüljön el bennünket minden baj! Mindenkinél legyen hite a jelenben és a jövőben, legyen felelős a feje felett, legyen meleg a lakásában és szeretet a szívében, legyen étel a tányéjában és legyen legalább egy valaki, akivel mindezt megoszthatja!

■ Fogadom, hogy az idén sem fogadok meg semmit, mert a korábbiakat sem sikerült megtartanom.

■ „Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen, / S ne csak így decemberben.” [Juhász Gyula: Karácsony felé]

Pandúr Róbert betegszállító

■ Boldog, békés karácsonyi kívánok minden kedves kollégámnak, legfőképpen azoknak, akik bent töltik a Karácsonyt a mi kórházunkban!

■ Jövőre megpróbálom egyszer sem elkészni!

■ „Te Új Világ, jóra törekvő, bár te lennél az a rég várt, békét hozó, csodás esztendő, mely az Idők méhében érik talán már évmilliók óta... s most a mi Századunk tüzeiben, most válik nagy... igaz valóra... Boldog új évet, emberek!” [Várnai Zseni]

Dr. Lukács Péter, III. Belgyógyászat

■ Azon kollégáimnak, akik dolgoznak [helyettem is] kívánom, hogy csendben, kevés tennivalóval és szomorú események híján teljen e szép ünnep.

■ Újévi fogadalmat nem szoktam tenni, továbbra is igyekszem minden tőlem telhetőt elkövetni a betegek gyógyulása érdekében.

■ Ne a betegségektől és hiányosságainktól való fortélyos félelem igazgasson minket, de ne is a csalóka remény. A kórházunk legyen a mi kis összetartozó hazánk, ahova mi, dolgozók szeretettel megyünk be, és ahonnan gyógyultan jönnek ki közös munkával ápolott betegeink.

Dr. Koncz Zsuzsa rezidens, II. Belgyógyászat

■ Szeretnék lélekben is felkészülni a szeretet ünnepére, s újra nagy családi körben tölteni a Szentestét, érezni az összetartozás fantasztikus erejét.

■ Korábban mindig volt újévi fogadalmam, aztán miután rájöttem, hogy teljesen felesleges, mert kb. 2-3 hónapig tartom be őket, lemondtam róluk. Megpróbálok inkább visszatekinteni az elmúlt év történéseire, levonni a tanulságokat, és törekedni arra, hogy kétszer ne kövessem el ugyanazt a hibát.

■ A kórház relatív új dolgozójaként elmondhatom, hogy volt szerencsém olyan remek kollégákat megismerni, akikkel alkalmam volt és remélem lesz is együtt dolgozni, hinni, gondolkodni és tenni. Kívánom, hogy a jelenlegi egészségügyi helyzet kreálta romló közérzet ellenére, próbáljuk meg egymásra figyéléssel, empátiával, toleranciával és jóindulattal széppé tenni a dolgozó hétköznapjainkat!

Nagy Gergely osztályvezető, Kontrolling

■ Az OEP karácsonyi várólistás hibalistája üres legyen.

■ A határidőkkel nem vagyok túl nagy barátságban. Ezen kellene változtatnom.

■ Azt hiszem, ez egy jó alkalom, hogy megköszönjem a Kontrolling Osztály dolgozóinak az egész éves munkájukat. Kívánom nekik, hogy az ünnepeket pihenéssel töltsék családjaik körében, úgy ahogy eltervezték. Aztán jöhet 2014 ☺

Kreiszné Mónika

Küldeném a Fizioterápia dolgozóinak nevében az Ady Szakrendelő dolgozóinak!

■ „Karácsonyi ajándék ötleteim: az ellenségednek megbocsátás, az ellenfelednek türelem, a barátodnak szeretet, a partnerednek szívesség, mindenkinek jóindulat, minden gyermeknek egy jó példa, magadnak tisztelet.” [Oren Arnold]

■ „Az optimista azért várja az éjfélt, hogy az újév elkezdődjön, a pesszimista pedig azért, hogy megbizonyosodjon róla, az óév elmúlt.” [Bill Vaughan]

■ „[...] ne a hóban, csillagokban, / ne ünnepi foszlós kalácson, / ne díszített fákon, hanem / a szívekben legyen karácsony.” [Szilágyi Domokos]

Szászné Bundy Erzsébet főnővér, II. Krónikus Belgyógyászat

■ Mindenkinek türelmet, megértést, mosolyt, szeretet, békességet, emberséget. Békés, áldott karácsonyi ünnepeket.

■ Az újévi fogadalmam olyan dolog, ami csak rajtad múlik, hogy valóra válik vagy nem.

■ Az ápolók szimbóluma a fehér szív, próbáljunk ehhez méltó magatartást tanúsítani.

Kovácsné Szolár Zsuzsanna csoportvezető, Betegfelvétel

■ A kórház dolgozóinak kívánom – a felmerülő nehézségek ellenére –, hogy az idei ünnepet mindenki szerettei körében tölthesse.

■ Magam és kollégáim nevében ígérem, hogy az Osztályokat kiszolgáljuk a munkájukhoz elengedhetetlenül szükséges mennyiségű etikettel, bármennyi legyen is az.

■ A csepeli II. Krónikus Belgyógyászati Osztály dolgozóinak kívánom, hogy karácsonykor sikerüljön testileg, lelkiileg feltöltődniük, s legyen kitartásuk további embert próbáló munkájukban, mindenkori megelégedésére.

GYEREKSZÁJ

■ Fanni [5 éves]

„A karácsonyra az jellemző, hogy egyszer van ovi, egyszer meg nincs. Tegnap jött hozzánk a Mikulás, sok csokit és aranyvirgácsot kaptam, mert néha szoktam rossz is lenni. Leginkább akkor, mikor apa nézi a tévét, én meg birkózom vele. Két karácsonyfánk szokott lenni, egy nagy az apáék szobájában, egy kisebb nálam. Már csak akkor szoktam ott aludni náluk, ha félek, mondjuk a mennydörgéstől.”

■ Eszter [10 éves]

„A sok csokit szeretem a legjobban a Mikulásban, de most a kipucolt cipőmbé gumicukrot is hozott. A karácsony mindig boldogan telik, már a bejárati ajtóra is kiakasztottuk a karácsonyi koszorút, nagyon várom.”

■ Kristóf [9 éves]

„A karácsonyban azt szeretem a legjobban, hogy nincs iskola és mindjárt itt a téli szünet. Idén nem írtam levelet a Jézuskának, de szerintem tudni fogja, mit szeretnék. Gondolatolvasó! És mire befejezem a játékot a szobámban, meg szokott érkezni. Egy BMX-re vágyom a legjobban.”

■ Eszter [7 éves]

„Tegnap járt nálunk a Mikulás, és mivel nem tudtam elaludni, megláttam a lábát. Már nagyon készülök a karácsonyra is, készítettem fehér szíveket papírból, amit a karácsonyfára fogok feltenni, de a kedvenc díszem a tetején lévő csillag. Még nem írtam a Jézuskának, de fogok. Minden évben, mire felébredek reggel, ott vannak az ajándékok a fa alatt. Az iskolában is készülünk, húztunk neveket és megajándékozzuk egymást, akit én húztam, pont ő húzott engem.”

■ Gábor [9 éves]

„A téli szünetben szánkóznai, hóembert építeni és hógolyózni szoktam és a karácsonyfára én rakom fel a szaloncukrot. Az ünnepi menü francia saláta, kukorica saláta és pulyka, szilveszterkor pedig szendvicset szoktunk csinálni, de ilyenkor sok süti és mézeskalács is van otthon.”

■ Viki [5 éves]

„Most találkoztam a Mikulással és mondtam neki, hogy egy Barbie-s vödört szeretnék ajándékba. Nagyon várom a karácsonyt, színezek, rajzolok a Jézuskának és a szünetben Spongya Bob-ot nézek.”

Jézuska

Mezei Anna

Sokat gondolkozom azon, miért szerettem gyermekkoromban annyira a karácsonyt, és mi a bajom vele mostanában. Talán csak anynyi, mint ezzel az egész felnőtség-kérdéssel, hogy mindent másképp kell csinálni, a lélek meg közben ugyanaz. Az ártatlanság édes – ugye milyen boldogok a tudatlanok? Jó volt nem tudni, anyu mennyire izzadt a kabátjában az Újpesti Nagyáruház játékosztályán, amíg versenyt tárgyalt az utolsó Tatjana babáért, és hogy egész éjszaka csomagolt meg dekorált, s hogy a csillogó karácsonyfa azokkal a nagyon eltalált ajándékokkal és a tökéletesen faragott lábbal nem a Jézuska figyelmességét dicsérik. Mennyire jó volt huszonnegyedikén délután alvást tetteve fülelni minden neszre, és a nagy sietségben levert díszeket angyalszárnyak számlájára írni. Jézuska földi helytartója – bár nem az egyház, hanem a szokásjog által felruházva – most én lettem, és úgy szeretném jól csinálni, de valahogy bizonytalan vagyok. Talán nem mindenki alkalmas erre a szerepre, és ezt sem tanítják a szülők iskolájában,

mint ahogy annyi minden mást sem. Pedig sejtem, mit kell tennem, és hogy milyen fontos az ünnep minden mozzanata a gyermekem életében. Már meg kellett volna írunk azt a bizonyos levelet a kívánságlistával, száritani a narancshéjat és összeeszkábálni az adventi koszorút. Jézuska türelmes. Neki ráér mindez az utolsó pillanatban is. Csak én fogok megint kiakadni rá, a Jézuskára. Nem a kis Jézusra. Mert ők ketten számomra már rég nem

2006

[Forrás: altalom.hu]

Az én karácsonyfám

Nagy Lajos

Kedves Jézuskám, én már a harmincadik évemen rég túl vagyok, de a lelkem még gyermeki, szeretem a karácsonyfát, a játékot és az ajándékokat, szeretném tehát, ha nem feledkezniél meg rólam az idej karácsonykor. Hozzál, kérlek, nekem egy szép karácsonyfát és apró kis vacakokat játszani, és mivel már mégis öregebb és így okosabb is vagyok a többi gyermekeknél, ne haragudj, ha mindjárt megmondom, hogy az egész dolgot hogyan szeretném én. [Neked már, ha költségbe vered magad és hozol, úgyszintén, nem igaz?]

Hát hozz kérlek egy jó nagy fát, szép nagy gyertyák legyenek rajta, olyanok, amik nemcsak fényessé, hanem meleggé is teszik a helyet, ahol felállítják a karácsonyfát. [Mivel a szobába nem férne el, az Almássy térre tervezem.] És kérlek, selyempapírosba pakolva ne szaloncukor legyen, mert azt, mióta sokat cigarettázom, nem szeretem, hanem nagy széndarabok legyenek, rúd szalámik, fehér kenyerek. A fa aljában ne kis kocsik és építőkockák legyenek, hanem nagy villamoskocsik, mert tudod, olyan rossz itt Pesten a közlekedés; mindet átadnám aztán, amikor már meguntam

1919

[Forrás: mek.oszk.hu]

velük játszani a városnak, hadd járjanak a körúton és a Vilmos csá... akarom mondani a Váci körúton. Az építőkockák helyett hozzál, tudod, olyan barakkokat, ahol szegény emberek lakhatnak. Majd én úgy játszok velük – a barakkokkal –, hogy szegény embereket tesztek beléjük.

És a fa alatt legyen nagy kiznikben sok szén, és nem bánom: rozskenyér és főtt marhahús és krumpli. Sok, sok, sok.

Ja igen, ezt majd elfelejtettem, a fán babák és ólomkatonák helyett, vékony zsinórokon háborús generálisok és diplomaták lógjanak, nem baj, ha a gyertya, amint olvad, a fejükre is csöpög. És olyant is szeretnék, tudod, amit szoktál vinni kisfiúknak, hogy viszel nekik egy gumibabát, egy parányi gumiembert, amit megnyomnak és sír. Hozd el nekem, kérlek, Ludendorffot, majd én mindig megnyomom úgy, hogy éppen olyan szépen fog sírni, mintha gumiból volna, ez nagyon szép játék lesz, nagyon jól fogom vele tölteni az idej nevezetes karácsonyt.

ugyanazok, azonosságuk a gyermekkor elhagyott édenkertjében maradt. Az előbbi, most már tudom, egy ámuló gyermek elé varázsolt tökéletes este, az ajándékok, a töltött csirke és a rokonság [no, és ami mögötte van: a türelmetlen szöváltások, a ki mit vállal, meg a már most fáradt vagyok az egészséhez]. A kis Jézus viszont az ünnep, a gyermek születése, a csoda megsejtése. Valami, amitől nem rettegni kell, hanem teljes lényünkkel várakozni rá. Olyan, mint a fagyott ablakra lehelt papíron a pálcika-angyal: pár pillanat alatt eltűnik, de ha lehettemmel megmelengetem, újraéled. Mert a csoda nem történik [és pláne nem csináljuk], hanem van, csak néha fel kell idéznünk. Mondjuk ilyenkor, decemberben – gyermekeinknek, egymásnak, magunknak.

2006

[Forrás: altalom.hu]

TAKARÍTÓNŐBŐL FŐNŐVÉR

Hogy kezdődött minden?

Nem készültem nővérné, vidéki lány vagyok, s akkoriban otthon minden nő háztartásbeli volt. Aztán Pestre költöztünk a férjemmel és munkát kellett találnom, ami akkor sem volt egyszerű. Végül az Országos Korányi TBC Intézet Urológiáján lettem takarítónő. Ekkor kezdődött a kapcsolat az osztállyal, ami mind a mai napig él.

Takarítónőből főnővér. Igazi sikertörténet!

Azt hiszem, a segítőkészségem miatt figyeltek fel rám. A takarítás mellett előszeretettel vettem részt a nővérek munkájában, segítettem, ahol csak tudtam. Aztán az akkori főnővér egyszer csak megkérdezte tőlem: nem akarok-e csatlakozni? Egykori főnököm, Bálint főorvos úr pedig még műtősnőnek is elképzelt. Végül mégis inkább nővér lettem, az iskolát munka mellett végeztem el. 1970-től segédápolóként dolgoztam a Korányiban, egészen 1980-ig, az utolsó két évben már ott is főnővér voltam. A Dél Pesti Kórházba is Bálint főorvos úrral érkeztem, ő jött és hozott magával.

Pék Antalné, az Urológiai Osztály korábbi főnővére 1967-ben kezdte pályáját, 33 éve dolgozik a Jahn Ferenc Dél Pesti Kórházban. Amikor végigmegy az osztályon, csak úgy záporoznak felé a kérdések, és ő mindegyikre tudja a választ. Szavai emberszeregettről, elhivatottságról, sok tapasztalatról és egy felejthetetlen életéről tanúskodnak.

33 év egy kórházban, ugyanazon az osztályon. Meddig szeretné még csinálni?

Valóban hosszú idő, de hűségem típus vagyok. Idén június 30-án, a törvényi szabályozásnak megfelelően nyugdíjba mentem, ugyanakkor Dr. Tenke Péter osztályvezető főorvos úr kérésére havi 96 órában maradtam, és szaktanácsadóként veszek részt az Urológia munkájában. 18 éves korom óta mindig emberek között vagyok, a nyugdíjazás miatt nem akartam ebből kiszakadni. Kaptam egy lehetőséget és éltem vele, addig csinálom, amíg bírom.

Az Urológiáról úgy hírlík, hogy nagyon családiás a hangulat. Sokak szerint ez Önnek is köszönhető...

Remélem így van, de azért egy fecske nem csinál nyarat. A 80-as években sok pályakezdő került ide, ők együtt, egymástól tanulták meg a szakmát, összeszoktak, barátságok születtek.

Innen csak azért mentek el néhányan, mert gyermeküket születtek vagy a lakóhelyükhöz közelebb vállaltak munkát. Azt gondolom, ennek is köszönhető, hogy egy ilyen összetartó kollektíva alakult ki. Vezetőként pedig soha nem utasítok, mindig csak kérek, s a rengeteg adminisztráció mellett is megtalálom a módját, hogy a nap nagy részét a kollégáim között és a betegek mellett töltsöm.

Ez meglátszik a páciensek visszajelzéseiből is...

Azt szoktam mondani a kollégáimnak, hogy úgy ápolják a betegeket, mintha a saját családtagjuk lenne. Az itt dolgozók tényleg odaadással végzik a munkájukat, mindig a maximumot nyújtják, s ennek megvan az eredménye: a legtöbb betegünk elégedetten távozik. Sok visszaforduló páciensünk is van, akik úgy jönnek hozzánk, mintha haza érkeznének, mi pedig régi jó barátként fogadjuk őket. Volt már, aki így fogalmazott: „ugyan kórház, mégis jól éreztem magam”.

TEST ÉS LÉLEK

Pszichiáternek készül, most mégis a Neurológián vagyunk...

Rezidensként az első két évben számos társterületen el kell tölteni 3-6 hónapot. A képzés ezen szakában a neurológia az utolsó állomás, ezt követően pedig, szakorvos jelöltként klinikai gyakorlatokon és közösségi ellátásában veszek majd részt.

Miért választotta ezt a szakmát?

Gyermekként egyáltalán nem készültem orvosnak, sőt, a családban sincs senki, aki az lett volna. Gimnazistaként szerettem a biológiát, majd elkezdett érdekelni a pszichológia, így kerültem az orvosira, mondván pszichiáter leszek. Aztán a harmadik évben jöttem a klinikai tárgyak és rövid időre magába szippantott a belgyógyászat. Szalai Ferenc professzor úr vezetésével hepatológia témakörben indultam a Tudományos Diákköri Konferencián, és társszerzője voltam egy, a hepatitisz gyógyszeres kezelése során fellépő mellékhatásokkal foglalkozó nemzetközi cikknek is.

Mi történt, hogy mégis a pszichiátriánál maradt?

Egyetemi gyakorlatvezetőmnek, Dr. Réthelyi Jánosnak köszönhetően újra foglalkoztatni kezd-

tek az eredetileg választott szakmám kihívásai. Láttam, hogy pszichiátriai betegségek, zavarok esetén egy beteg, hogyan veszíti el fokozatosan a személyiségét, ez milyen komoly egészségügyi, szociális és lelki problémákat okoz, s úgy döntöttem, hogy orvosként az ő gyógyításuknak szenteltem az életemet. Ennek megfelelően szakdolgozatomat is a személyiségzavarokból, mentalizációs problémákból írtam.

Említene egy emlékezetes esetet?

Egy férfi betegemnek meggyőződése volt, hogy megfigyelik, lehallgatják. Még beszélni sem mert róla, hiszen attól tartott, meghallják. Körülbelül hat éve szenvedett ebben a súlyos téveszmében, amikor a magatartászavarok végül már egyre feltűnőbbben, nyilvánosan is jelentkeztek. Végül a rendőrök hozták be hozzánk. Szerencsére sikerült meggyőznünk arról, hogy kezelésre van szüksége, melynek köszönhetően elindulhatott a gyógyulás útján.

A szülei mit szölkáltak ahhoz, hogy pszichiáter lesz?

A családom elfogadta, bár édesanyám eleinte nehezen békélt meg a döntéssel. Féltett, ne-

Bár orvostanhallgatóként egy ideig a belgyógyászat érdekelte jobban, végül a test helyett mégis az elmeorvosos pályát választotta **Dr. Csíhi Levente**, aki túl van már a rezidensi vizsgán, s hamarosan szakorvosjelöltként folytatja munkáját a Dél-pesti Kórház I. Pszichiátriáján.

hogy egy idő után olyan legyek, mint a betegeim. Hosszan, többször beszélgettünk a dologról, és végül megértette. Természetesen a magánéletemből nagyon tudatosan törekszem a szakmát kizárni, tehát amikor a barátaimmal vagyok, akkor barátként és nem pszichiáterként beszélgetek velük.

Hogy érzi magát a Dél-pestiben?

A dr. Szekeres György által vezetett I. Pszichiátria szerintem nagyon jó terep a tanulásra, a tapasztalatszerzésre. Jó szakmai kapcsolatok és baráti légkör jellemzi. Ami nagy kihívást jelent, az a beteglétszám. Sokszor 15-20 páciens jut egy orvosra, így rendkívül nehéz mindenkire annyi időt szánni, amennyit szeretnék.

Mit hoz a jövő?

Ami biztos, az a szakvizsga, azután még nem tudom pontosan. Látna például a Bajcsy Kórház Pszichiátriai Osztályán a fekvőbeteg ellátás megszüntetését, kijelenthető, hogy elég képlekeny a szakma helyzete Magyarországon. Külföldön még nem voltam, s jelenleg a rövidtávú terveim között sem szerepel, de a lehetőségét nem zárom ki. Két szempont azonban mindenképpen ez ellen szól: egyrészt a pszichiátriában alapvető fontosságú a nyelvi kompetencia, a megértés, a kommunikáció minden formája, melyeket az anyanyelvemen tudok a leghatékonyabban kiteljesíteni. Másrészt itt élnék a szeretteim, a barátaim, s ez nekem nagyon fontos.

Sz.

EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓK ÉS FIATAL ORVOSOK FÓRUMA

„MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE 2013” RENDEZVÉNYSOROZATBA BEFOGADOTT ELŐADÁST TARTOTTUNK

Idén 10. alkalommal került sor a Magyar Tudományos Akadémia a „Magyar Tudomány Ünnepe” rendezvénysorozatára, melynek mottója: „Velünk élő tudomány”. Intézetünk immár nyolcadik alkalommal, a kórházak közül ismét egyedülként csatlakozott novemberi előadásával az Akadémia programjaihoz.

Pálincás József, az MTA elnöke, a rendezvénysorozat köszöntőjében így szövelt a tudományról: „Itt van körülöttünk. Találkozunk vele a mobiltechnológiától a vízlepergető anyagokig, a teflonbevonatú

Az osztályokról összesen 29 pályázat érkezett. A Bírálóbizottság Dr. Rózsa Csilla PhD; Dr. Szekeres György PhD; Szabó Andrásné Intézeti szakoktató, ók vállalták, hogy valamennyi előadást végighallgatják. Külön érté-

őrmel tapasztaltuk a pályázók felkészültségét, precizitását. Jó volt látni, hogy az előző évekhez képest mennyit fejlődött egy-egy előadó, jó volt hallgatni a hozzászólásokat, a kialakuló vitákat. Az egész napot az élénk érdeklődés jellemezte.

Legjobb szakdolgozó előadás

Balogh Gabriella

gyógytornász,
Központi Rehabilitációs Osztály
Játékos rehabilitáció

tepsítől a korszerű világítótestekig: jelen van az egyre gyorsabb és hatékonyabb gépekben és technológiákban, az egyre sikeresebb orvosi eljárásokban, pénzügyi modellekben és oktatási fejlesztésekben. A tudomány körbevesz minket. [...] Az ideai Magyar Tudomány Ünnepe minderről: a velünk élő és értünk tevékenykedő tudományról szól.”

Ennek jegyében rendeztük november 15-én multidiszciplináris ülésünket, az „Egészségügyi szakdolgozók és fiatal orvosok fórumát”. Jelentkezni különböző témákkal lehetett, egy előadás maximum 10 percet vehetett igénybe. Nevezhetett az az orvos, pszichológus, gyógyszerész, aki 35 évnél fiatalabb, Intézetünk dolgozója, határidőre leadta nevezési lapját, és hozzájárult előadásának az intraneten való megjelentetéséhez. Az előző évek tapasztalatai alapján egészségügyi szakdolgozónál a nevezéseket nem kötöttük sem főiskolai végzettséghez, sem korhatárhoz. Dr. Dobosi Zolt orvosigazgató és Prof. dr. Tenke Péter, a Tudományos Bizottság elnöke is hangsúlyozta megnyitójában, hogy Intézetünkben kiemelt szerepe van a tudományos munkának és nagyon fontos az utánpótlás oktatása, segítése.

Legjobb orvos-pszichológus összefoglaló tanulmányok

I. díj:

Dr. Köves Béla,

Urológiai Osztály
A mesterségesen kialakított tünetmentes bacteriuria módszerének jelentősége

II. díj:

Dr. Kása Krisztián,

Neurológiai Osztály
Ismeretlen ismerős:
a Creutzfeldt - Jakob szindróma

III. díj: **Hidvégi Anna**

I. Pszichiátriai és Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály
Bejósolható öngyilkosság: álom, vagy valóság?

kelték az előadások szakmai, tartalmi színvonalát, az előadói prezentációs készséget, kiemelten az időkorlát betartását, a diák reprezentációs tartalmát és a vitakészséget. Az előző fórumokhoz hasonlóan, külön rangsorolták az esetismertető előadásokat, az összefoglaló tanulmányokat, a szakdolgozókat. Négy szekcióban hangzottak el az előadások, a levezető elnökök, csakúgy mint a bírálók, a Tudományos Bizottság tagjai voltak: Prof. dr. Tenke Péter, Dr. Ecsedy Gábor kandidátus, Dr. Csákány M. György kandidátus, Dr. Lovas Gábor PhD.

Legjobb esetismertető orvos-pszichológus előadások

I. díj: **Dr. Lajos Beáta,**

Neurológiai Osztály
Diagnosztikai nehézségek izolált alsó végtagi monoparesis kapcsán – Lambert-Eaton szindróma

II. díj: **Dr. Kovács Anna,**

Szülészeti – Nőgyógyászati Osztály
Differenciáldiagnosztika a terhespatológiai osztályon egy szombati ügyeletben

III. díj:

Dr. Móri Anna Erzsébet,

Radiológiai Osztály
A rekeszsérvek radiológiai diagnosztikája esetbemutatás kapcsán

Vendégünk, dr. Palotai Mária, a GYEMSZI Országos Egészségpolitikai Könyvtárának vezetője, gratulált a kiváló rendezéshez, a sok, tehetséges fiatal munkatárshoz, akik magas szakmai felkészültséggel nagyon jó, érdekes prezentációkat mutattak be. Eredményhirdetés a decemberi, ünnepi osztályvezetői értekezleten volt. Gratulálunk a díjazottaknak és természetesen minden résztvevőnek!

Bérczy Ildikó
könyvtárvezető

KARÁCSONY: ÖRÖM VAGY BÁNAT?

A nyugati, keresztény világ egyik legnagyobb ünnepe a Karácsony. A mi éghajlatunkon ilyenkor beköszöntő borongós, sötét téli napok sorában a fény és melegség szigete. Az Advent a csendes várakozás, befelé figyelés, elmélyülés időszaka a keresztény tanok követőinek, és a nem hívők számára is izgalmas készülődés a szeretet, a családdal, barátokkal való együttléti örömteli napjaira.

Ugyanakkor a karácsonyi készülődés jelentős stresszként is nehezede ránk: a médiumok által harsogva közvetített elvárások, a globalizált világ elüzletiesedett, számító nyomása hajszoltta teheti ezeket a napokat. Az emberek többsége igyekszik görcsösen, akár erőn felül is megfelelni ezeknek az elvárásoknak, kockáztatva, hogy épp az Advent, a Karácsony lényegét veszíti el, és belső béke helyett feszültséget, szorongást, elégedetlenséget él meg. Mint mindig a jeles napokon, ebben az időszakban is megnő a hajlandóságunk életünk eseményeinek összegzésére, kapcsolataink, eredményeink értékelésére. Az esetleges kudarcok, veszteségek súlya a felfokozott elvárások idején nagyobbak, akár elviselhetetlenek is tűnhet. A szakirodalom „broken promise effect”-nek hívja azt a jelenséget, mely szerint minden várakozással teli időszak lezárulta fokozza a sérülékenységet, az öngyilkossági veszélyt (pl. egy új év kezdete, ünnep utáni, hétvége utáni hétköznap). Erről, a lelki működésünk, egészségünk szempontjából is kivételes időszakról közkelelt legendák, tévhitek is megjelennek a közz gondolkodásban.

Az egyik, hogy ilyenkor sokan válnak depresszióssá, melankolikussá az ünnepi elvárások nyomására. Kétségtelenül, a megnövekedett stressznek lehet tünetprovokáló hatása az egyébként is depresszió betegséggel küzdőknél, és valóban létezik a depresszióknak szezonális (téli) típusa is, mely ebben az időszakban mélyülhet. Ugyanakkor a sajtóban előszere-ttel emlegetett Christmas Blues szakmai szempontból nem igazolható. Önmagában a karácsonyi készülődéstől még nem lesz depressziós senki.

Általános az a tévedés is, mely szerint Karácsonykor megnő az öngyilkosságok száma. A szakirodalom az utóbbi fél évszázadban sokat foglalkozott a kérdés vizsgálatával. Már a múlt század hetvenes éveiben publikáltak olyan eredményeket, mely szerint: „az öngyilkosságok száma csökken az ünnepek előtti pár napban és az ünnepek napján is, viszont az ünnepek utáni napokban emelkedik”. Számos szerző megerősíti ezt a tapasztalatot, vagyis az ünnepek inkább csökkentik, mintsem növelik az öngyilkosságok számát. Így van ez hazánkban is, noha Magyarország a befejezett öngyilkosságok tekintetében még mindig előkelő helyen áll a világstatisztikákban. Kórházunk emeritus főorvosa, dr. Zonda Tamás vizsgálataiból tudjuk, hogy az öngyilkossági hajlandóságban nem figyelhető meg változás a Karácsony előtti és alatti napokban, az ünnepek idején nincs szignifikáns eltérés az önpusztító magatartások számában.

Az egyedül élőknél is megnő az öngyilkosságok száma. Az öngyilkosságok száma csökken az ünnepek előtti pár napban és az ünnepek napján is, viszont az ünnepek utáni napokban emelkedik. Számos szerző megerősíti ezt a tapasztalatot, vagyis az ünnepek inkább csökkentik, mintsem növelik az öngyilkosságok számát.

hozhat ez az időszak. Az izoláció, a magány élesebbé, markánsabbá válhat ilyenkor, emlékek tolnak fel, helyzetüket sokan kilátástalannak élethetik meg. Ez megmutatkozik a lelki segélyvonalak hívásszámában is, ezekben a hetekben megkétszereződik a telefonálók száma. Az ünnepek átveszelve a tünetek maguktól is enyhülnek, ezért fontos minden kezdeményezés, segítség, amely az ünnepek alatt csökkenti az egyedül élők magányosság érzését. Valamennyien igyekezzünk a családjainkban, környezetünkben található magányos emberre figyelni! Egy biztató mondattal, néhány kedves szóval segíthetjük őket ezeken a napokon.

A karácsonyi ünnepkör záró óév búcsúztató, a Szilveszter szintén alacsony öngyilkossági rátával jellemezhető. Ugyanakkor preventív szempontból is nagy jelentőségű az a tapasztalat, hogy Újév napján mindkét nemnél megnő az öngyilkosságok száma. Ekkor valóban nagy szükség van a fokozott figyelemre, a veszélyeztetettek felé fordulásra. Utálhatunk számukra ilyenkor azokra a véleményekre, melyek az ünnep napjait ugyanolyan napnak tartják, mint a többi, mert régi tapasztalatuk, hogy az ünnepekre várt kedvező történések éppen az ünnep után pár nappal, vagy héttel következnek csak be. Legyen békés és meghitt Karácsonyunk, szép ünnepünk, de gondoljunk arra is, hogy az utána következő szürke hétköznapok is hozhatnak sok örömet!

Nagy Gabriella

Klinikai szakpszichológus
I. Pszichiátriai és Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály

OTTHONSZÜLÉS A KÓRHÁZBAN

BEMUTATKOZIK A SZÜLÉSZETI-NŐGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY

Komoly tradíciók, folyamatos fejlesztések, régi, összeszokott csapat, újonnan kinevezett, koncepciózus főorvos, – röviden így lehetne összefoglalni a Dél-pesti Kórház Szülészeti-Nőgyógyászati Osztályának legfontosabb ismérveit. Az évi 2000 feletti születésszámmal, a demográfiai csökkenés ellenére is vezető szerepet betöltő, 3. progresszivitási szintű szüléset mottója: „Otthonszülés a kórházban”.

1980-ban, a XX. kerületi Baba utcai Szüléset-Nőgyógyászat jogutódjaként, Dr. Csépi József vezetésével jött létre a Dél-pesti Kórház új osztálya. Ekkortájt kezdték integrálni a kevésbé biztonságosnak tartott önálló szülészeti-nőgyógyászati központokat, mivel felismerték a klinikai és műtéti társosztályokkal való gyors és hatékony együttműködés előnyeit. Az osztály történetében jelentős szerepet töltött be Dr. Forgács Vince főorvos, aki itt indította el lombikbibi programját, mely rövid idő alatt országos hírvé nőtte ki magát. 2003-tól Dr. Csákány M. György vette át a vezetést, az ő ideje alatt úttörő szerepet kapott a terhespatológia, megszerveződött a NIC-PIC, és

a demográfiai válság ellenére, két év alatt 1700-ról újra 2000 feletti születésszámot tudott magáénak az osztály. Szintén az ő tevékenységének köszönhető az önálló szülészeti tevékenység bevezetése, az „otthonszülés a kórházban” elv megfogalmazása, amelynek célja, hogy a kismamák biztonságos körülmények között, de mégis egyedül igényeiknek megfelelő környezetben hozzák világra kisbabáikat.

Az elmúlt évekhez képest várhatóan idén lesz a legnagyobb a születésszám, már most túl vannak 2400 születésen. Ennek megfelelően Dr. Belics Zorán osztályvezető főorvos irányításával mindent megtesznek, hogy a Dél-pesti Kórházat választó terhesek korszerű, minden várakozásnak megfelelő ellátásban részesül-

hogy a kismama jól érezze magát és lehetőleg úgy történjen minden, ahogy ő elképzelte. Ez a bizalom arról ismerszik meg, hogy a várandósok a legtöbb esetben elfogadják a tanácsainkat, mert látják, hogy az ő érdekükben dolgozunk. A vajúdás során például lehetőséget biztosítunk reális alternatív módok alkalmazására, ilyen például a relaxációs zene, a homeopátia, az illóolajok és a víz jótékony hatásának alkalmazása. A önálló szülészeti tevékenységnek köszönhetően pedig a Dél-pesti Kórházban valóban minden bábának megadatott a kiteljesülés. Jelenleg 15 szakdolgozó tevékenykedik a részlegen, műszakonként általában öt-hat szülés zajlik, de előfordult már, hogy 24 órán belül 18 csecsemő látta meg a napvilágot.”

jenek. A három emeleten működő, immár 52 ágyas osztály összes kórterme saját fürdőszobával és mellékhelységgel rendelkezik, az egyágyas szobákban lehetőség van hotelszolgáltatások igénybevételére is, a kismamák és újszülöttjeik elhelyezése rooming in rendszerben történik. Egyre gyakoribbak az apás szülések, erre a császármetszéssel megszülető gyermekek esetében is lehetőség van. Ezen túlmenően számos népszerű szülésfelkészítő tanfolyammal várják a terheseket, melyek keretén belül többek között a szoptatás apró trükkjeivel, vagy a szülőszoba hangulatával is

GERDEI HELGA főnővér

„Az osztály három emeleten helyezkedik el, a munkaszervezés tehát nem egyszerű feladat, de a kollégáknak köszönhetően nagyon jó az összhang. Sokan

20 éve együtt dolgoznak, így fél szavakból is értik egymást. Főnővérként a személyre szabott ellátást, a családias légkör fenntartását tartom a legfontosabbnak. A betegelégedettség növelése szintén kiemelt szempont, ennek érdekében a jövőben is igyekszünk minél többet tenni. Terveink között szerepel a műtéti eszközök bővítése, a genetikai terhesgondozás bevezetése és néhány, a kismamák igényeit még jobban kielégítő strukturális változás. Szülésznek lenni számomra nem csupán szakma, hanem hivatás, amely a legnehezebb pillanatokban is feltölt energiával.”

megismerkedhetnek az érdeklődők. Az elmúlt hónapokban, a soroksári és a csepeli önkormányzat közreműködésével megújult szinte az egész osztály, mindhárom szinten megtörtént a padlócsere, a festés, a vizesblokkok rendbetétele.

Az emberi tényező

interjú dr. Belics Zorán osztályvezető főorvossal

Szívsebésznek készült, de lenyűgözte a születés csodája, s hogy nap mint nap részese lehet mások boldogságának. A Dél-pesti Kórházban 2010 óta dolgozik, 2012. december 15-étől megbízott osztályvezető főorvos, majd idén október 1-én osztályvezető főorvosnak nevezték ki. Külföldi tapasztalatokkal a háta mögött, nagy célokkal várja a jövő évet, s a tervezett fejlesztések mellett nagyon számít az osztály kollektívájára is.

Korábban fél évet töltött Franciaországban. Milyen tapasztalatokkal tért haza?

Ha most azt mondom, hogy sokkal bővebb és biztosabb anyagi források állnak rendelkezésre az egészségügyben, akkor nyilván nem lepődik meg. Meggyőződésem ugyanakkor, hogy mindent nem lehet pénzzel pótolni, az emberi tényező igenis fontos, márpedig itt az osztályon egy olyan csapattal dolgozom, akiknek Párizsban sincs párjuk.

Alig két hónapja nevezték ki az osztály élére. Milyen elképzelésekkel vágott bele?

Számomra ugyanolyan fontos a páciensek elégedettsége, mint a kollégák biztonsága, és fordítva, osztályvezetőként tehát a nő-

vérpult mindkét oldalán számíthatnak rám. Az ellátás területén mindenképpen szeretnék olyan, számos európai országban már bevett szakmai protokollokat bevezetni, amelyek megfelelnek a nemzetközi trendeknek. És hát természetesen ahol, és amikor csak lehet, az osztály infrastruktúráját fejleszteni. Ezenkívül nagyon fontosnak tartom még az intenzív oktató- és kutatómunka feltételeinek megteremtését, erre ösztönzők is mindenkit, hiszen az orvostudományban kis túlzással havonta látnak napvilágot új módszerek, eljárások és technológiák, amivel lépést kell tartani. Az oktatás területén pedig kiemelt figyelmet szentelek a rezidensképzésnek, hiszen pár év múlva ők fogják vinni az osztályon zajló munka egy jelentős részét.

Milyen fejlesztésekben gondolkodik?

Ahhoz, hogy az osztály hosszú távon megőrizze eddig megszerzett jó hírét, - amiben elengedhetetlen szerepe volt elődömnök, Csákány M. György tanár úrnak -, a kor követelményeinek megfelelő terápiás és diagnosztikai profilokat kell ide telepíteni és biztosítani kell hozzá a szükséges infrastruktúrát. A tervek között szerepel az endokrinológiai szakrendelés elindítása, illetve egy genetikai és terhespatológiai központ létrehozása. Ezenkívül a közeljövőben szeretnék az intézményen belül terhestornát indítani, valamint a sikertelen terhességek vagy az onkológiai betegek esetében nélkülözhetetlen pszichológiai ellátást biztosítani.

Annak idején, amikor szakmát választott, szintén ilyen határozott elképzelései voltak?

Nem kifejezetten, először szívsebész akartam lenni, aztán megtetszett a szüléset-nőgyó-

gyászat sokszínűsége, a szakmában rejő sikerélmények, s hogy a szülőszobában nem csak egy emberért, hanem egy egész családért felelek.

Ha jól tudom, két éve nem mint orvos, hanem mint édesapa volt jelen a szülőszobában...

Igen, bent voltam a szülésetnél, bevallom teljesen más érzés volt, mikor a feleségem hozta világra közös gyermekünket. Nem állítom, hogy nem izgultam, pedig a párom is szakmabeli, szülésetnőként dolgozott korábban, így már az első pillanattól kezdve, talán a kellethenél is jobban figyeltünk mindenre. Egy kicsit azt éreztem, ilyenkor jobb laikusnak lenni. Mindenesetre csodálatos élmény volt, s reméljük, hamarosan megismétlődik.

Az elmúlt tíz évben jelentős előrelépés történt a terhes cukorbeteg gondozásában, az endoszkópos- és laparoszkópos nőgyógyászati kezelésekből, 2009 óta pedig a nőgyógyászati onkológiai műtétek száma és színvonala is emelkedett. Az általános szüléset-nőgyógyászati ellátások mellett az osztály terhespatológiára, diabéteszre és a myasthenia gravis elnevezésű idegrendszeri betegség kezelésére specializálódott, de fontos megemlíteni az uroginológiai műtéteket, a hisztéroszkópos beavatkozásokat, valamint a miómás megbetegedések korszerű kezelését is. Az osztály a járóbeteg ellátásban is komoly szerepet vállal: terhespatológiai, uroginológiai, osteoporosis és menopause, ultrahang és CTG, sürgősségi fogamzásgátló, gyermek és tini nőgyógyászati ambulanciáikon folyik a rendelés.

HATHÁZI RITA a szülőszoba vezetője

„1984 óta dolgozom az osztályon, már megszámlálni sem tudom, hány kisbaba születésénél voltam jelen. Ennek ellenére még mindig nagy élményt jelent egy szülésetnél jelen lenni. A kölcsönös bizalom alap a szülésetnő és a kismama kapcsolata, s a legfontosabb,

ÁGICS-FARKAS KATALIN

a nőgyógyászati részleg vezetője

„Itt elsősorban általános nőgyógyászati vizsgálatokat, valamint onkológiai beavatkozásokat végzünk, betegeinket 4 ótágyas, illetve 2 egyágyas kórteremben tudjuk elhelyezni. 13 éve dolgozom a nőgyógyászati onkológia területén, sajnós szomorú tapasztalat, hogy egyre fiatalabb a páciensek átlagéletkora, és sokan közülük visszatérő betegek. Kollégáim szinte kivétel nélkül szülésznők is egyben, s ez igény esetén lehetővé teszi a részlegek közötti forgást. Az osztályon szerencsére nem annyira jellemző a nővérek fluktuációja, az újonnan érkezők pedig hamar beilleszkednek, ami talán annak köszönhető, hogy tényleg barátságos, optimista, jókedvű társaság vagyunk. Ez a hangulat, úgy érzem, sokszor átragad a betegekre is, ami reményeim szerint segíti őket a gyógyulásban.”

DR. JÁVORKAI IMRE

osztályvezető főorvos helyettes

„Gyakorlatilag az osztály megnyitása óta itt vagyok, kicsit szerénytelenül fogalmazva egyszerűen próbálom képviselni a múltat, a jelent és a jövőt. Ez nyilvánul meg abban is,

hogy az itt dolgozó szülésznők többségét tanítottam és most is aktívan részt veszek a rezidensképzésben. Ebben a feladatkörben azt tartom a legfontosabbnak, hogy a gyakorlati tudnivalók mellett a szakma hagyományait is átadjam az új generációnak. Egykori vízilabdázóként nekem nagyon sokat segített a sport, kitartásra nevelt és rengeteg energiát adott mind a munkáimhoz, mind a magánéletemhez, ezért minden tanítványomat arra buzdítom, hogy ha jó orvos akar lenni, menjen sportolni. Az elmondottakat remélem, megerősíti feleségem is, aki szülésznő, és együtt dolgozunk immár 25 éve, úgyhogy a múlt-jelen-jövő ebben a dimenzióban is fontos szerepet játszik az életemben.”

DR. KIS ÉVA

rezidens

„Bár már gyermekkoromban is végteleen kíváncsisággal töltött el az emberi szervezet működése, mégis csak a gimnáziumi évek végén döntöttem el, hogy orvos leszek, amiben nagy szerepe volt szüleim

sebész barátjának. Talán az ő hatására is, de mindenképpen olyan szakirányt akartam választani, ahol van lehetőség operálni. Így találtam rá a szülészet-nőgyógyászatra, ami egyrészt végtelenül változatos, másrészt az élet egyik legszebb csodájával találkozhatom nap mint nap, a születéssel. Sajnos nőként nem túl könnyű ebben a szakmában érvényesülni, volt olyan munkahely, ahol kertelés nélkül közölték, csak férfit vesznek fel. Szerencsére a Dél-pesti Kórházban ilyen hozzáállás egyáltalán nem tapasztalható, ezt igazolja, hogy rajtam kívül több női kolléga is tölti rezidensi képzését. Egyenrangú partnerként kezelnek, az első perctől kezdve befogadnak. Rengeteg feladatot kapok, számos kisebb, és néhány nagyobb műtéten is túl vagyok már.”

Az osztály a Semmelweis Egyetem által akkreditált képzési hely, így a 10 szülészet-nőgyógyász mellett jelenleg 2 szakorvosjelölt és 4 rezidens tölti tanulmányi idejét a Dél-pestiben. A szakdolgozók többsége szülésznői végzettséggel rendelkezik, de folyamatosan részt vesznek speciális szakterületeket érintő továbbképzésekben is. A nagy betegforgalom mellett igyekeznek kellő figyelmet fordítani a tudományos munkára, legutóbb egy belgrádi konferencián lett második helyezett a Szülészet-Nőgyógyászati Osztály azon posztere, melynek tárgya a Down-szindróma volt és közel 1000 esetet dolgozott fel. Az osztályt kollektívája minden évben szervez karácsonyi vacsorát, de kirándulni és más kórházon kívüli programokra is eljárnak.

A Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház Szülészet-Nőgyógyászati Osztálya egy figyelmes,

különleges szolgáltatással is kedveskedik kismamáinak: egy nappal a születést követően minden csecsemőt lefotóznak. A szülők beleegyezését követően a kicsik fotói felkerülnek a Babagalériába is, ahonnan már másnap online elküldhető a távolabb élő hozzátartozók, barátok részére. A legjobb képek kinyomatva, bekeregetve az osztály falára is felkerülnek. A Babybox-photo egy jól kidolgozott, öszszehangolt rendszerben működik, a fotós minden nap 11 és 15 óra között készíti el az újszülöttek képeit, ami mostanra az osztály napi rutinjának részévé vált. Az itt szülő édesanyák 90 százaléka él ezzel a lehetőséggel, a visszajelzések egyértelműen pozitívak, örömmel fogadják az odafigyelést, a fotósok gratuláló szavait. A Babagaléria a www.jahndelpest.babyboxphoto.hu oldalon tekinthető meg.

Szlopóczki Janka

Egy legendás orvos-festő: Szent Lukács

NÉMETH ISTVÁN

(részlet)

Vajon mindenki tudja-e, ki lehet az a szent, akit az orvosok, a művészek, továbbá a nótáriusok, illetve a mészárosok egyaránt patrónusukként tiszteltek? Annyit elárulhatunk, hogy egy olyan orvosról van szó, aki korántsem a gyógyászat terén kifejtett tevékenysége, hanem egészen más jellegű munkássága révén vált ismertté az európai kultúrtörténetben. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a kérdéses személynek tulajdonképpen a képzőművészethez sem sok köze volt. Rövidesen ki fog derülni ugyanis, hogy aki Európa-szerte a festőcéhek védőszentjévé vált, legjobb indulattal is legfeljebb alkalmi vagy vasárnapi festőnek nevezhető. Nyilván sokan tudják persze a helyes választ, akik viszont esetleg nem, valószínűleg hosszas találgatás után sem jönnének rá, hogy egy közismert bibliai személyről, egész pontosan az egyik evangélium szerzőjéről, Lukács evangélistáról van szó.

Szent Lukács életéről és tevékenységéről valójában igen kevés hiteles érdemlő adat áll rendelkezésünkre, állítólagos orvos voltára is mindössze Pál apostol kolossébeliekhez írt levelének egyik rövid passzusa utal: „Köszönt titeket Lukács, ama szeretett orvos...” [Kol. 4.14]. Egyes feltételezések szerint Lukács talán Antiokhiában született, vagy ez lehetett a lakhelye, a kereszténység egyik bölcsőjének számító várost mindenesetre szemmel láthatóan igen jól ismerte. A későbbi legendák Szent Lukácsot olykor festőként is említik, aki állítólag még Jézus anyját, Máriát is megörökítette. Ennek a történetnek az alapja talán az lehetett, hogy az evangélisták közül kétségtelenül ő „festett” legérzékletesebb, legemberibb képet a Madonnáról, illetve a gyermek Jézusról. Érdemes megemlíteni egyébként, hogy egyes római templomokban mindmáig őrznek olyan korai, keletről származó Mária-ikonokat, amelyeket a hagyomány szerint maga Szent Lukács festett. Ilyen például a Santa Maria del Rosario úgynevezett S. Sistiói Madonnája, illetve a Santa Maria Maggiore templomban őrzött Mária-kép, amelyekről – mint hiteles, eredeti ábrázolásokról – idővel számos ikonmásolat is készült.

[...]

A németalföldi festészetben különösen népszerűvé váló téma egyik érdekes, korai példája Rogier van der Weyden 1435-40 táján készült alkotása, amely jelenleg a bostoni Museum of Fine Arts gyűjteményében található. A gyermekét éppen szoptatni készülő Mária, egy faragványokkal díszített, baldachinos trónszék lábánál ül, tekintetét gyengéden a kisedre irányítva. A trónszék karfáján a bűnbeesést megtestesítő első emberpár apró figurái fedezhetők fel, nyilván arra utalva, hogy Mária és Jézus [akiket a korai keresztény iratokban nemritkán új Ádámként, illetve Éváként említek] ezért jöttek a földre, hogy megszabadítsák bűneiktől az emberiséget. A velük szemben elhelyezkedő, párnán térdeplő Szent Lukács áhítatos arccal tekint a kis Jézusra és anyjára, s igyekszik a kezében tartott papírlapra híven rögzíteni Mária és a gyermek vonásait. Közöttük, egy oszloppal díszített háromszögletű ablakon keresztül végtelenbe nyúló, folyóparti táj tárul a szemünk elé, míg a festő alakja mögött egy másik helyiségbe nyitnak bepillantást, amelynek félhomályba boruló előterében, látszólag oda nem illő módon, egy ökrök kuporog. Természetesen nem véletlenül került oda, hiszen az ökrök, a János Jelenéseiben említett négy lelkes állat egyike, Szent Lukács evangélista egyik ismert attribútuma.

[...]

Ismét más típust képvisel az antwerpeni Quinten Massys nem sokkal később, 1530 körül készült műve, ahol egy korabeli festőműterem belseje tárul a szemünk elé. Szent Lukács ezúttal a festőállvány mögött ül, kezében palettát, ecseteket és festőbotot tartva. Tekintetét [a képen nem látható] modellekre irányítja, miközben éppen egy újabb ecsetvonást tesz a félig elkészült Mária-képen. Az előtérben itt is felfedezhetjük az ökröt, míg a háttérben, a polcokon Lukács orvosi hivatására utaló könyvek, illetve különféle patikaedények sorakoznak.

[...]

Orvostörténeti szempontból talán még érdekesebb Maarten van Heemskercknek az a műve, amelyet mintegy két évtizeddel később, 1553 táján festett ugyanabban a témakörben. A rennes-i múzeumban őrzött képen egész sor olyan motívum található ugyanis, amelyek Szent Lukács orvosi hivatására utalnak. A festmény eredeti keretén Pál apostol kolossébeliekhez írt levelének idézett passzusa volt olvasható: „SALVAT VOS LVCAS MEDICVS CHARISSIMVS”.

Magán a képen, a jelenet bal alsó sarkában egy vizeletes edény fedezhető fel a Lukács mellett kuporgó ökrök lábai előtt, amely az orvosok egyik leggyakoribb attribútumának számított. Az előtérben a padlón heverő nyitott könyv talán a Biblia lehet, jobboldalt, a Mária lábai előtt felfedezhető másik kötetben ugyanakkor különféle anatómiai ábrák fedezhetők fel. A görög nyelvű filirat alapján ez a könyv Galénosz egyik ismert művével azonosítható, amely De anatomicis administrationibus címen, 1490-ben latin fordításban is megjelent, s még a XVI. század derekán is az európai orvostudomány egyik alapvető kézikönyvének számított. A szóban forgó műnek azonban nem ismertek illusztrált kiadásai, Heemskerck tehát nyilván más orvosi könyvekből, egyes feltételezések szerint Vesalius különböző publikációjából kölcsönözte a kötetben megörökített anatómiai rajzokat. Feltehetően szintén Lukács eredeti hivatására utalnak egyébként a kép jobb oldalán, a fali polcon sorakozó könyvek, Nikander, Dioszkoridész és más antik szerzők gyógyászati vonatkozású művei. A Madonnát és a gyermek Jézust festő Lukács mögött, a jelenet háttérben egy antik szobrokkal

díszített palota belseje tűnik fel, amellyel Heemskerck talán azt a meggyőződését akarta kifejezésre juttatni, hogy csak azok a festők képesek megfelelő módon ábrázolni az emberi testet, akik behatóan tanulmányozták az antik művészetet, s kellő anatómiai ismeretekkel is rendelkeznek. Az említett anatómiai ábrák tehát tulajdonképpen nem csupán Lukács orvosi hivatására, de festői képzettségére is utalhatnak. Szintén érdekes motívum a képen a gyermek Jézus kezében tartott papagáj, amely a keresztény ikonográfiában Mária bűntelenségét, illetve bűn feletti győzelmét szimbolizálta. A kised lábánál felfedezhető feltört dió ugyanakkor Krisztus isteni voltát, illetve keresztthalálát juttathatta a néző eszébe. Talán furcsának tűnhet a gyógyászati és keresztény szimbólumok ilyen sajátos párhuzamba állítása, mind-ez azonban talán azt hivatott kifejezni, hogy „a szeretett orvos”, Lukács evangélista szerint az igazi orvosság nem más, mint Krisztus tanítása. Még hosszan lehetne ismertetni a hasonló témát megörökítő festményeket, de talán e néhány kiragadott példa is elég annak érzékeltetésére, hogy a Madonnát festő Szent Lukács-ábrázolásokhoz milyen sokrétű, illetve eltérő jelentéstartalom párosulhatott.

[Forrás: lam.hu]

Maarten van Heemskerck: Szent Lukács a Madonnát festi.
Musée des Beaux-Arts, Rennes

Miki, Miki, Mikulás

December 7-én, szombat délután, több mint 200 lurkó várta a Dél-pesti Kórházba ellátogató Télapót, hogy személyesen tőle vehessék át az elmaradhatatlan Mikulás-csomagot. A várakozás izgalmaif arcfestéssel, logikai játékokkal és három krampuszlány segítségével próbálták enyhíteni.

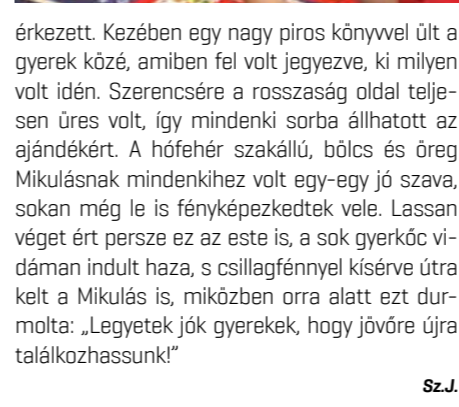
Bár a Mikulás-váró hivatalosan csak délután 4 órakor kezdődött, sokan már jóval hamarabb megérkeztek a feldíszített ebédlőbe, ahol a dekoráció többek között a III. Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály dolgozóinak és betegeinek munkáját dicsérte. A programot Dr. Ralovich Zsolt főigazgató nyitotta meg, jó szórakozást kívánva mindenkinek. A gyerekeknek nem kellett kétszer mondani, szinte azonnal belakták a termet, kipróbálták mindent és valódi játszótéri hangulat kerekedett egy-kettőre. Az ajtóban igazi beszélő rénszarvasok fogadták a kicsiket, kalácsot és kakaót nyomva a kezükbe, hogy meglepetésből már az első percekben se legyen hiány. Bent mesefilm, színes szőnyegek, babzsákok, párnák és plüssfigurák, készségfejlesztő- és ügyességi játékok fogadták a kisebbeket, míg a nagyobbak kézműves foglalkozásokon vehettek részt, vagy logikai feladványokon tőprengtek. A kreatív sarokból szebbnél szebb csodák kerültek elő:

spatulából készített bábok, díszített mézeskalácsok, kipingált gipszformák, kivasalt gyöngyképek. Eközben az arcfestők kezei alatt jó páran átalakultak, s hamarosan türelmetlen cicák, oroszlánok tigrisek, tündérek és bohócok lepték el a kórház ebédlőjét. A szabadfoglalkozás után a Színházikó társulat, *Ha-ha-havazik* című előadását nézhették végig az érdeklődők. A történet szerint Mikulás Bácsi küldött egy levelet, melyben az áll, hogy hamarosan ellátogat ide is, addig viszont rengeteg a teendő, mert összekeveredtek az ajándékok.

A három krampuszlány: Krampuszi, Krampilla és Krampiszi segítségével azonban sikerült rendet tenni, sőt még a karácsonyfa táncot is megtanulta mindenki. Ha-ha havazik, He-he hetekig, Hi-hi hideg van, Hu-hu hull a hó! – skandálták egyre hangosabban a gyerekek, majd a krampuszlányok vezényletével elénekelték a „Hull a pelyhes” kezdetű dalt, amire aztán már a Mikulás sem várattott tovább magára, s mindenki nagy örömeire meg-

érkezett. Kezében egy nagy piros könyvvel ült a gyerek közé, amiben fel volt jegyezve, ki milyen volt idén. Szerencsére a rosszság oldal teljesen üres volt, így mindenki sorba állhatott az ajándékért. A hófehér szakállú, bölcs és öreg Mikulásnak mindenképp volt egy-egy jó szava, sokan még le is fényképezkedtek vele. Lassan véget ért persze ez az este is, a sok gyerkőc vidáman indult haza, s csillagfénygel kísérve útra kelt a Mikulás is, miközben orra alatt ezt durmolta: „Legyetek jók gyerekek, hogy jövőre újra találkozhassunk!”

Sz.J.

GYURKOVICS TIBOR: VERS A MIKULÁSHOZ

Miki, Miki, Mikulás,
hova bújssz, hova állsz,
mennyi aranyat találsz
a csomagban?

Vár rád a gyerekcsoport,
ide add, oda add
a cukrot, a kosarat,
gyere gyorsan!

Azt hiszed, nem láttalak
a jegenyefák alatt?
Lopódtál egy nagy halom
dióval a válladon!

Bármily csendben lépeget
bakancsod a rét felett,
minden gyerek észrevett
az ablakból tégedet!

Olyan ember vagy te, mint mi,
csak az ég ruhádra hinti
a havat, és ezüst,
csillogó hajad a füst.

Felhőből van a szakállad,
szél tömi meg a pipádat,
rókaprémből van a bundád,
szeretettel gondolunk rád!

Kitésszük az ablakunkba
a csizmát, a cipőt,
mi meg addig elbújunk a
sutban, hogy legyen időd

hozni mindenféle jót,
mazsolát, mogyorót,
s mikulások, gyerekek,
cinkostársak legyenek!

Megcsörren a mogyoró
puttyonodban, csuda jó!
Mi már tudjuk, hogy te jössz,
kócnadrágod csupa szósz!

Itt állunk megilletődve,
míg a lábad törlőd le,
jól tudod te, illik ez
a mikulás-emberhez!

A kezeden alma, keksz,
bezörögsz, bejöhetsz,
tapsolunk, ámulunk,
soha el nem árulunk!

Minden este feldíszíti
csillagfény a homlokod,
olyan ember vagy te, mint mi,
csak pirosabb és nagyobb!

Karácsonyi vásár

December 5-én immár ötödik alkalommal rendezték meg a III. Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály dolgozói és betegei, hagyományos ünnepi börszűket, a kórház aulájában. A kis piac népszerűségét mi sem bizonyította jobban, hogy volt olyan vásárló, aki rövid idő belül harmadszor is visszatért az asztalokhoz, még valami apróságot vásárolni. A választékot elsorolni sem lehet, volt Mikulás csizma, karácsonyfadisz, fából készült ékszeres doboz, manók, cicák és hőemberkék, mécsesstartó, újságpapírból készült kosár és Betlehem.

Az ünnepi bazár ötletét az osztály betegei vetették fel annak idején, gondolván, a szocioterápiás foglalkozások alkalmával elkészült tárgyaknak biztos mások is örülnének, s ha sikerül eladni, a befolyó pénzből újabb alapanyagokat tudnak beszerezni. Az osztály kollektívája azonnal felkarolta az ötletet, és a kórház vezetőségének támogatását is könnyen sikerült megszerezni. Azóta minden évben kétszer települnek ki az aulába, húsvétkor és karácsonykor. Mint azt Harangi Józsefné gyógyfoglalkoztató elmondta, az osztály ápoljtjai nagy lelkesedéssel készülnek a vásárra, már hónapokkal az esemény előtt megkezdődik az ötletelés, tervezgetés, majd a műhelymunka. Azok a páciensek, akik valamilyen

kézműves szakmával rendelkeznek, nemcsak a speciális tudást igénylő tárgyak készítésében vállalnak több feladatot, de betegtársaikat is megtanítják a szakma fortélyaira, ami egyben a közösségi érzést is erősíti. Hogy mi készüljön, azt egyrészt újságokból, az internetről, illetve saját ötletekből merítik, de sokszor az is befolyásolja, hogy más osztályoktól, külső támogatóktól milyen adományokat tudnak szerezni. Idén például a gyógyszerértártól spatulát és hintőporos dobozt kaptak, amiből angyalkákat, ceruzatartókat és fűszertartó polcokat csináltak, de lehetett kapni használt CD lemezből, decoupage technikával készült színes szalvétatartókat is.

„Az osztályon kezelték sikeres visszailleszkedését nagymértékben segíti, ha kreativitásuk nagyobb nyilvánosságot kap. Látják és tapasztalják, hogy munkájuk hasznos és értékes, amit elkészítettek az másoknak is tetszik, amiért a vásárlók fizetni is hajlandóak. Részt vesznek az árusításban is, kapcsolatba kerülnek a vevőkkel, így közvetlen visszajelzéseket is kapnak.” – mesélte Harangi Józsefné.

Egy biztos, az idei karácsonyi bazár nagy sikerrel zárult, a bevételből futja majd kirándulásra vagy múzeumlátogatásra, a vásárlók ötletes és szép portékákhoz jutottak, az élmények átbeszélése után pedig máris lehet készülni a húsvéti vásárra.

Fekete

DR. HOUSE ESETEI: AMÓBÁS AGYHÁRTYA-ES AGYVELŐGYULLADÁS

A súlyos, legtöbbször halálos betegség kórokozója a *Naegleria fowleri* protozoon (véglény), szennyvízcsatornában, termásvízben, házi vízgyűjtőkben, úszómedencékben fordulhat elő. Megesik, hogy - ha eleven formájában (trophozoitaként) nem, akkor ellenálló cisztaként - túléli a kiszáradást, így a fertőzés forrása akár por is lehet. Az állábakkal (pseudopodium) mozgó, de ostorral is bíró amóba az ornyálkahártyán és a rostacsonton át verekszi be magát az agyba, majd néhány napon belül el is árasztja. Közöséges náthás, torokfájásos panaszok után az ízérzés, szaglás csökkenése, majd - az egyre erősödő fejfájással egyidejűleg - láz, hányinger, hányás, letargia, zavartság jelentkezik. Látászavarok előfordulhatnak, de vakság nem jellemző. A betegség 1-2 naptól egy hét időtartamig is lappanghat, a kezdeti tüneteket követő 5-6. napon a beteg kómába esik. A kórokozó kimutatása nehéz. A liquorban (gerincvelői folyadék) sok lehet a fehérvérsejt és a vörösvértest. A fehérvérsejt és a cukorszint nem feltétlenül mutat eltérést (előbbi esetenként enyhén emelkedik, utóbbi csökken). A liquor patogén mikroorganizmusok kimutatását célzó hagyományos vizsgálatai legtöbbször eredménytelenek. Próbálni kell tenyésztéssel, egéroltással, de mindezek előtt mikroszkóppal

meg kell tekinteni a natív gerincvelői folyadékot. *Naegleria* fertőzés esetén a látótérben élénken mozgó amóbák fedezhetőek fel. A liquor hűtése immobilizálja őket, így gyakorlatilag észrevehetetlenek (nem különíthetőek el a fehérvérsejtektől), és nyilván nincs értelme tárgylemezre vinni centrifugált folyadékból származó mintát sem. A fertőzés kimutatására megbízható immunológiai módszer sajnos nincs. Egyesek szerint tünetmentes (illetve fel nem ismert) fertőzések lezajlása, valamint hordozóállapot is előfordul. Ez elvileg segítheti egy megfelelő ellenszer kifejlesztését. Gyógyulást hozó kezelés egyelőre nem áll rendelkezésre. Bizonyos „kóktélok” beválhatnak (amphotericin B, rifampin, mikonazol, tetraciklin összetevőkkel), de az amóba központi idegrendszerbe jutása a legtöbb esetben kilátástalan küzdelmet, szomorú prognózist vetít előre.

[Forrás: orvosilexikon.hu]

SEJTKUTATÓKÉ AZ IDEI ORVOSI NOBEL-DÍJ

A sejt szállítórendszerének szabályozásával kapcsolatos felfedezésekért az amerikai James Rothman és Randy Schekman, valamint a német Thomas Südhof kapta megosztva az idei orvosi-életlen Nobel-díjat.

Thomas Südhof, Randy Schekman és James Rothman [MTI/AP]

Sejtkutatási eredményeiért két amerikai és egy német kutató nyerte el az idei orvosi Nobel-díjat. Thomas C. Südhof a Stanford Egyetem, James E. Rothman a Yale Egyetem, míg Randy W. Schekman a Berkeley Egyetem kutatója. A három kutató között egyenlő arányban oszlik meg a díjjal járó nyolcmillió svéd korona. Südhof 1955-ban a németországi Göttingenben született. Schekman 1948-ban Saint Paulban (Minnesota) született, míg Rothman 1950-ban, ugyancsak az Egyesült Államokban (Haverhill, Massachusetts) látta meg a napvilágot.

A három kutató a sejtekben lezajló szállítási folyamatok megismerésében ért el alapvető eredményeket. A sejtek által előállított anyagok egy része helyben használódik fel, míg másoknak ki kell ürülniük onnan - például a hasnyálmirigy sejteit által termelt inzulin a véráramba kerülve szabályozza a szervezet vércukorszintjét.

A sejtek által termelt anyagok kis hólyagocskába, az úgynevezett vezikulumokba kerülnek, de az sokáig nem volt világos, hogy mi koordinálja ezek mozgását. A három kutató ismerte fel azokat a

szabályozó folyamatokat, amelyeknek köszönhetően a vezikulumok minden időben a megfelelő helyen tartózkodnak.

A Berkeley Egyetemen dolgozó Randy W. Schekman fedezte fel a forgalom szabályozásában meghatározó szerepet játszó géneket. James Rothman arra jött rá, hogy a hólyagocskák miként kapcsolódnak a megfelelő helyre, hogy megszabaduljanak terhüktől. A német Thomas C. Südhof pedig azt ismerte fel, hogy milyen folyamat biztosítja, hogy ez a kirakodás a megfelelő pillanatban történjen.

Az illetékes bizottság indoklása szerint a három tudós vezikuláris transzporttal kapcsolatos kutatásai hozzájárultak annak megértéséhez, hogy a sejtek által előállított molekulák miként kerülnek a megfelelő helyre a megfelelő időben. A rendszer meghibásodásának súlyos szövődésményei lehetnek, többek közt neurológiai betegségek és diabétesz kialakulásáé, valamint az immunrendszer rendellenességeihez vezethet.

[Forrás: nol.hu]

KARÁCSONY BŐJTJE

December 24-én hagyományosan a katolikus családok böjtölnek, és csak este fogyasztják el a böjti vacsorát. Ez eredetileg alma, dió, méz és fokhagyma, majd vajás bablevés hús nélkül, végül mákos guba volt. A szigorú rituálékhoz tartozott, hogy a gazdaasszony nem állhatott fel vacsora közben az asztaltól, hogy jól tojó tyúkjai legyenek. December 25-én következik a karácsonyi ebéd vagy vacsora. A család, esetleg a nagyobb rokonság ilyenkor összegyűlik, hogy együtt fogyassza el az ünnepi ételeket. A magyaroknál a bensőséges családi együttlét általában 24-e estéje (szenteste), míg a nyugat-európai országokban többnyire 25-e.

ÜNNEPI SVÉDASZTAL

A téli ünnepek aláássák az egész éves fogyókúrát - legalábbis ezt bizonyítja egy svéd felmérés, amely több ezer tonnányi gyarapodást mutat. A stockholmi Karolinska Intézet felmérése szerint a svéd nép több ezer tonnát gyarapodik súlyban, a karácsonyi-szilveszteri időszakban. A kutatók szűrőpróbaszerűen végezték el a reprezentatívnak tekinthető felmérést: az ország különböző tájain élő több száz embert interjúvoltak meg a kilókról, és mint kiderült, a felnőtt svédek átlagosan hat kilót szednek magukra a nagy ünnepi étkezésben. A dietetikusok becslése szerint ez azt jelenti, hogy az északi ország lakossága 4260 ezer tonnával többet nyom január elején, mint egy hónappal korábban.

ÍNYES MESTER MENÜJE

Borlevés pirított zsemlyekockákkal vagy Halpaprikás (halászlé)
Rántott hal
Roston sült harcsaszalagok
Majonéz zeller és burgonyasaláta
Wellington bélszín madeira mártással, vegyes körités
Mákos metélt vagy bobajka
Aprósütemények. Giardinetto
Narancs vagy ananászbólé

Kedves Olvasóink!

Amennyiben kérdése van, akár a lapban megjelent témákkal, akár betegségekkel kapcsolatban, kérjük, küldje el szerkesztőségünk e-mail címére, a szekesztoseg@pirulap.hu-ra.

Kérdéseiket továbbítjuk a Dél-pesti Kórház orvosainak, akik a Pirulap hasábjain, vagy személyesen válaszolnak Önöknek!

ESZEM-ISZOM,
SZÁNOM-BÁNOM

Az ünnepek alatt sokan úgy érezzük, hogy egyszerűen kötelező enni. Ilyenkor ugyan a gasztronómiai élmény garantált, a mértéktelen táplálkozás azonban, amellet, hogy elrontja az ünnep hangulatát, szervezetünket is jelentősen megterheli. Az alábbiakban Dr. Horváth Miklós, a Dél-pesti Kórház gasztroenterológusa ad néhány hasznos, és igazán könnyedén betartható tanácsot az ünnepek alatti egészséges táplálkozással kapcsolatban.

Nagymamáink még böjtöltek karácsony előtt. Érdekes valamilyen módon felkészülni a nagy ételdömpingre?

Szervezetünk számára a kiegyensúlyozott, egyenletes táplálkozás a megfelelő. Nem jó, ha drasztikusan „kiéhezettjük”, akár böjt, akár fogyókúra során, mondván felkészültünk a karácsonyra, most már ehetünk-ihatunk mindent. A hirtelen étrendváltás könnyen hasi panaszokhoz, hányingerhez, gyomorégéshez, rossz közérzethez vezethet, ezért nagyon fontos a tudatos, kiegyensúlyozott táplálkozás. Ha ezt betartjuk, akkor az ünnepek alatt sem lehet semmi baj.

Mit kell tenni, ha valaki mégis rosszul lesz? Melyek az intő jelek?

Minden betegségénél más tünet figyelhető meg, nincsen általános szabály. A leggyakoribb tünetek ilyenkor a hányinger, a hasi görcsök, de akár láz is előfordulhat. Ezek nem csak a tülevés, de egy nem időben hűtőbe került étel miatt is kialakulhatnak. Ilyenkor, ha nem használnak a hétköznapi praktikák és a házipatikában általában fellelhető gyógyszerek, mint például a No-Spa, Algopyrin vagy szódabikarbóna érdemes orvoshoz fordulni. Gyakori tapasztalat, hogy a legtöbben megpróbálják otthon kezelni az esetleges rosszulletet, még akkor is, ha komolyabbak a tünetek, és csak az ünnepek után jelentkeznek a kórházakban, háziorvosoknál.

Lehet egészséges karácsonyi menüt összeállítani?

Az ünnep része a hagyományos magyar menü. Ezeket természetesen nélkülözni és elhagyni semmiképpen nem szükséges, ugyanakkor érdemes odafigyelni néhány dologra, amellyel könnyen gátat szabhatunk

a rosszulletnek. A zsírszegény menü összeállításában sokat számít, ha a párolva készítjük el a köretet. Húsételek elkészítésénél ajánlott száraz, sovány húst választani és azokat is kevés zsiradékra megsütni, panírozás helyett inkább grillezzünk, rántás helyett habarást készítsünk. A halételek jótékony hatásáról sem szabad megfeledkezni. A töménytelen édesség és nassolás helyett pedig kerüljön gyümölcs az asztalra. A cukorbetegeknek vagy bármilyen más anyagcserezavarban szenvedőknek persze nem lehetnek kivételes napok a karácsonyi ünnepek. Hasnyálmirigy gyulladás esetén ugyanúgy a fűszermentes, zsírszegény és szénhidrát dús étrend az ajánlott.

Alkoholfogyasztás?

A kutatások kimutatták, hogy napi 1-2 deci vörösbör még jótékony hatással is van. Ennél nagyobb mennyiség hosszútávon egyéneknél változó mértékben káros hatású. Az ünnepek alkalmával tapasztalható kilengés, ha nem túlzó, nem jelent problémát a szervezetnek. Alkohol okozta tartós hasnyálmirigy és májbetegségek esetén továbbra is teljes mértékben kerülni kell, hiszen szerveink nem ismerik a karácsony fogalmát.

Egy utolsó kérdés: hízás nélkül is lehet karácsony.

Ha odafigyelünk, mindenképpen. Inkább többször együnk, de kisebb mennyiségeket. Lefekvés előtt két-három órával semmiképp nem ajánlott sokat enni, ilyenkor a szervezetünkben a felépítő folyamatok jellemzőek. Ezek mellett a lassú étkezés, a sok folyadék is jótékony hatással lehet. És bár rövidke a nappalok, mégis érdemes kimozdulni ilyenkor a lakásból, és egy jó nagyot sétálni a családdal.

SZ.J.

JAHN FERENC
DÉL-PESTI
KÓRHÁZ

AZ ÖN EGÉSZSÉGE
A MI HIVATÁSUNK

Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház
Közhasznú Alapítvány

Adószám: 18014871-1-13

Felajánlása lehetővé teszi, hogy betegek ellátásához minél korszerűbb műszereket vásárolhassunk, az elavult technikai eszközöket újakra cseréljük, illetve új gyógyító eljárásokat és ellátási formákat vezessünk be. Támogatását köszönjük!

Vannak átlagos szolgáltatások.

UniCredit
Partner
Szolgáltatás

Az UniCredittel számos extra kedvezményhez juthat.

Bankszámlavezetés díjmentes szolgáltatásokkal és kedvezményes kondíciójú pénzügyi megoldások az UniCreditnél.*

www.unicreditbank.hu/partnersomag

ELÉRHETŐSÉGEINK

Bíró Béláné Gabriella
+36 30 970 8081

biro.bela.gezane@mobilbankar.unicreditgroup.hu

Az élet csupa változás és lehetőség.
Számíthat ránk.

Üdvözöljük bankunkban!
UniCredit Bank

A KÓRHÁZ VEZETŐI

Főigazgató
Dr. Ralovich Zsolt
+36 1 289 6395

Gazdasági igazgató
Szabó Krisztina
+36 1 289 6265

Orvosigazgató
Dr. Dobosi Zsolt
+36 1 289 6270

mb. Ápolási igazgató
Molnár Beatrix
+36 1 289 6301

Igazgatási, jogi és minőségügyi
főigazgató helyettes
Dr. Török Árpád
+36 1 289 6423

KÖZPONTI TELEPHELY

1204 Budapest, Köves u. 1.
+36 1 289 6200

OSZTÁLYOK

**ANESZTEZIOLÓGIAI ÉS INTENZÍV
BETEGELLÁTÓ OSZTÁLY**
+36 1 289 6200/1371

Osztályvezető főorvos
Dr. Hoffmann Csaba

**I. BELGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY –
KARDIOLÓGIA ÉS ANGIOLÓGIA**

+36 1 289 6274
Osztályvezető főorvos
Dr. Vándor László

**III. BELGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY –
ENDOKRINOLÓGIA, ANYAGCSERE ÉS
DIABETOLÓGIA**

+36 1 289 6200/1156
mb. Osztályvezető főorvos
Dr. Takács József

**FÜL-ORR-GÉGÉSZETI ÉS
FEJ-NYAKSEBÉSZETI OSZTÁLY**

+36 1 289 6200/1234
Osztályvezető főorvos
Dr. Csákó László

**II. BELGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY –
GASZTROENTEROLÓGIA**

+36 1 289 6200/1572
Osztályvezető főorvos
Dr. Fuszek Péter

NEONATOLÓGIAI INTENZÍV CENTRUM

+36 1 289 6200/1124
Osztályvezető főorvos
Dr. Csáthy László

NEUROLÓGIAI OSZTÁLY

+36 1 289 6200/1177
Osztályvezető főorvos
Dr. Rózsa Csilla

**I. PSZICHIÁTRIAI ÉS PSZICHIÁTRIAI
REHABILITÁCIÓS OSZTÁLY**

+36 1 289 6200/1610
Osztályvezető főorvos
Dr. Szekeres György

**II. PSZICHIÁTRIAI ADDIKTOLÓGIAI
REHABILITÁCIÓS OSZTÁLY**

+36 1 289 6482
Osztályvezető főorvos
Dr. Molnár Bence

**III. PSZICHIÁTRIAI REHABILITÁCIÓS
OSZTÁLY**

+36 1 289 6200/1441
Osztályvezető főorvos
Dr. Linka Emese

PATHOLÓGIAI OSZTÁLY

+36 1 289 6200/1568
mb. Osztályvezető főorvos
Dr. Schönléber Julianna

KÖZPONTI RADIOLÓGIA

+36 1 289 6331
Osztályvezető főorvos
Dr. Bohák Ágnes

**IZOTÓPDIAGNOSZTIKAI ÉS
TERÁPIÁS RÉSZLEG**

+36 1 289 6358
Részlegvezető főorvos
Dr. Sárközi Ágnes

SEBÉSZETI-ÉRSEBÉSZETI OSZTÁLY

+36 1 289 6399/1266, 1241
Osztályvezető főorvos
Dr. Kovács János Balázs

**SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÓ
OSZTÁLY**

+36 1 289 6367
mb. Osztályvezető főorvos
Dr. Balla Rozália

SZEMÉSZETI OSZTÁLY

+36 1 289 6200/1222
Osztályvezető főorvos
Dr. Cibere Katalin

**SZÜLÉSZETI-NŐGYÓGYÁSZATI
OSZTÁLY**

+36 1 289 6200/1136
Osztályvezető főorvos
Dr. Belics Zorán

UROLOGIAI OSZTÁLY

+36 1 289 6200/1174
Osztályvezető főorvos
Prof. Dr. Tenke Péter

KÖZPONTI LABORATÓRIUM

+36 1 289 6318
Laboratórium vezetője
Dr. Kramer Judit

**TÜDŐGONDOZÓ ÉS ERNYŐSZŰRŐ
ÁLLOMÁS**

+36 1 289 6200/1449
Gondozóvezető főorvos
Dr. Hangonyi Csilla

PSZICHIÁTRIAI GONDOZÓ

+36 1 289 6489
Gondozóvezető főorvos
Dr. Hoser Ildikó

CSEPELI TELEPHELY

1211 Budapest, Déli u. 11.
+36 1 278 2060

Dr. Mező Róbert
Csepeli telephely vezetéséért
felelős orvosigazgató
helyettes

OSZTÁLYOK

**I. KRÓNIKUS BELGYÓGYÁSZATI
OSZTÁLY, I. REHABILITÁCIÓS OSZTÁLY**

+36 1 278 2060/3212
Osztályvezető főorvos
Dr. Kovács Matild

**II. KRÓNIKUS BELGYÓGYÁSZATI
OSZTÁLY**

+36 1 278 2060/3171
Osztályvezető főorvos
Dr. Kiss Erika

KÖZPONTI REHABILITÁCIÓS OSZTÁLY

+36 1 278 2060/3101
Osztályvezető főorvos
Dr. Mező Róbert

XX. KERÜLET, ADY ENDRE UTCAI SZAKRENDELŐ

1201 Budapest, Ady Endre u. 1.
+36 1 421 4020

Dr. Orbán László
Járóbeteg-ellátásért felelős
orvosigazgató helyettes

GYÁLI SZAKRENDELŐ

2360 Gyál, József Attila u. 1.
+36 29 340 246

Dr. Orbán László
Járóbeteg-ellátásért felelős
orvosigazgató helyettes